

Nét đẹp ở chùa Khleang

Trần Phổng Điều (Cần Thơ)

Du khách đến Sóc Trăng, ngoài việc nghỉ ngơi, thư giãn ở Hồ nước ngọt, chiêm ngưỡng chùa Dơi, ghé thăm chùa Đất Sét, chùa Chén Kiêu... không thể nào không đến chùa Khleang, bởi đến đây du khách sẽ được chiêm ngưỡng vẻ đẹp uy nghi, lộng lẫy, kiến trúc độc đáo của ngôi chùa ở đây. Chính vì nét đẹp của lối kiến trúc mà ngôi chùa được Nhà nước công nhận là Di tích lịch sử cấp Quốc gia. Chùa tọa lạc tại số 71, đường Mậu Thân, phường 6, thị xã Sóc Trăng. Vẻ đẹp chính của ngôi chùa là những đường nét, kiến trúc thể hiện phong cách đặc trưng của người Khơ-me ở Nam Bộ.

Sóc Trăng là nơi tập trung đông đảo cư dân Khơ-me sinh sống, đan xen cùng các dân tộc Việt, Hoa anh em. Cuộc sống của cư dân Khơ-me luôn gắn liền với chùa chiền, chùa của người Khơ-me là nơi sinh hoạt tín ngưỡng, sinh hoạt văn hóa của cả cộng đồng, phục vụ sinh hoạt tinh thần của họ. Khu vực người Khơ-me sinh sống thường tập trung rất nhiều chùa. Ngay từ buổi mở đất, cư dân Khơ-me xây dựng rất nhiều chùa chiền, ngày nay Sóc Trăng còn tồn tại rất nhiều ngôi chùa cổ gắn liền với sự sinh sống của cộng đồng người Khơ-me mà chùa Khleang là một minh chứng.

Chùa Khleang là một ngôi chùa cổ, có tuổi thọ rất cao, được xây cất vào khoảng 1533, gắn liền với truyền thuyết địa danh Sóc Trăng. Do lúc đầu cuộc sống còn nhiều khó khăn, các loại vật liệu, phương tiện chưa phổ biến nên chùa được xây cất bằng gỗ, lợp lá, rồi dần dần mới xây cất lại bằng gạch và lợp ngói, với cách trang trí, đường nét kiến trúc rất đẹp. Chùa nằm trên một sở đất rộng, không gian thông thoáng, xung quanh có nhiều cây xanh, tỏa bóng mát xuống khắp mặt sân, dưới mỗi góc cây có đặt những băng ghế đá dùng để nghỉ chân, tạo cho du khách một cảm giác hết sức thoải mái, mát mẻ sau khi tham quan một

nhọc. Đặc biệt, trong khuôn viên chùa còn có trồng nhiều cây thốt nốt - loại cây tương tự như cây dừa, loại cây đặc trưng mà người Khơ-me thích trồng ở khu vực sinh sống của mình. Cổng chùa được trang trí nhiều hoa văn, họa tiết, màu sắc rực rỡ mang đậm phong cách Khơ-me. Trên cổng còn có ba ngôi tháp nhỏ, được trang trí đẹp mắt, hòa cùng nền trời xanh tạo nên sự gần gũi, liên kết, thành tâm giữa con người và đất trời, là sự giao hòa giữa cõi nhân sinh và miền cực lạc.

Kiến trúc chính của ngôi chùa là tòa chính điện với lối kiến trúc phức tạp, sâu sắc thể hiện triết lý phương Đông về nhân sinh thế sự. Chùa được xây cất rất cao so với mặt đất, với bậc tam cấp và ba vòng rào, tất cả đều bằng xi-măng và rực rỡ màu sắc. Vòng rào ngoài lớn rồi nhỏ dần vào trong, khoảng cách giữa các vòng rào rất rộng, nên chùa chiếm diện tích rất lớn. Trước chùa có xây hai tháp hình bầu dục nằm ở hai bên, dùng để đựng xương cốt của các vị trụ trì.

Bên trong chính điện có khoảng 16 cột bằng gỗ, rất to, đen muốt, được thếp bằng vàng các hình ảnh nói về cuộc đời đức Phật, về sinh hoạt Phật pháp. Trên trần và chung quanh được trang trí bằng rất nhiều nét vẽ về hình ảnh của Đức Phật, thể hiện được sự hòa hợp giữa kiến trúc và hội họa. Nơi chính điện là tượng Phật rất to, ngồi trên tòa sen lồng lẩy, xung quanh bày trí hoa lá, cây trái và một vài tượng Phật nhỏ, vàng hào quang bằng điện lúc ẩn lúc hiện, tạo nên sự uy nghiêm thanh thoát và huyền ảo... Ngoài ra, trong chùa còn có một "Sa la" rất lớn, đó là nhà hội của Phật tử và sư sãi. "Sa la" là một nhà sàn bằng gỗ, mặt sàn cách mặt đất khoảng 01 mét, có một gian rộng rãi để cử hành dâng cơm và tổ chức những sinh hoạt theo nghi thức cổ truyền.

Bộ mái chùa cũng được xây dựng theo thể thức tam cấp và mỗi cấp lại có 3 nếp. Nếp giữa lớn hơn nếp phụ ở hai bên và không có tháp nóc chùa. Xung quanh mái chùa được đắp phù điêu hình chim, thú cũng như những hình ảnh tượng trưng cho triết lý nhà Phật.

Hằng ngày, chùa Khleang đón rất nhiều du khách đến tham quan, đặc biệt là du khách nước ngoài, hết thấy đều choáng ngợp trước nét đẹp kiến trúc của ngôi chùa. Nếu có dịp đến Sóc Trăng, xin bạn hãy nán chút thời gian quý báu đến chiêm ngưỡng vẻ đẹp của chùa Khleang để cảm nhận thêm vẻ đẹp muôn màu của cuộc sống.

(Tập chí VHNT)